

4. Zhodnocení společné části

Jedním ze zamýšlených cílů této pilotní publikace bylo ukázat, že existují rozdíly v hodnocení demografického, ekonomického i sociálního vývoje městského a venkovského prostoru v jednotlivých krajích České republiky. Rozdíly jsou jistě ovlivněny geografickou polohou daného kraje, ale i zvolenou metodou vymezení venkovského prostoru. Tato metoda je velmi důležitá a dokáže výrazně ovlivnit výsledek analýzy.

Předkládaný materiál názorně ukazuje již zmiňované rozdíly mezi venkovským a městským prostorem pomocí 17 ukazatelů. Pozitivním rysem venkovských obcí je vyšší podíl živě narozených na 1 000 žen v reprodukčním věku, což ukazuje na příznivý vývoj porodnosti ve venkovských oblastech. Velmi přínosné je i příznivé saldo migrace, které je vyšší než v městských obcích. Obyvatelé venkovských obcí vykazují v průměru nižší průměrný věk než městské obyvatelstvo, výsledné hodnoty ukazatele přirozený přírůstek na 1 000 obyvatel však potvrzují, že venkov zřetelně ztrácí přirozenou měnou, tedy převahou zemřelých nad počtem živě narozených. Nepříliš příznivou věkovou strukturu obyvatel venkovského prostoru potvrzuje i index ekonomické závislosti.

Pozitivním rysem venkovských obcí je vyšší intenzita bytové výstavby, a to především rodinných domů, a v této souvislosti i vyšší průměrná obytná plocha dokončených bytů než v městských obcích. Z pohledu ekonomické aktivity venkovské obyvatelstvo vykazuje zpravidla nižší hodnotu tohoto ukazatele, venkovské obce se vyznačují i nižším počtem pracovních míst připadajících na 1 000 obyvatel, nižším počtem drobných mikropodniků na počet obyvatel ve věku 18 – 64 let, vyšší zaměstnaností obyvatel v zemědělství, ale také vyšší mírou nezaměstnanosti a vyšším podílem uchazečů o zaměstnání.

Venkovský prostor vykazuje na jedné straně vyšší podíl zemědělské půdy a současně i lesních pozemků, na druhé straně pak nižší podíl zastavěných a ostatních ploch a nižší podíl obcí se zavedenou kanalizací napojenou na čistírnu odpadních vod.